

**ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΑΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΗΡΩΩΝ ΠΑΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 9 - ΖΩΓΡΑΦΟΥ
157 73 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 010 772 3009, 772 3032 - FAX: 010 772 3025

**NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY
OF ATHENS**

SCHOOL OF APPLIED SCIENCES

DEPARTMENT OF PHYSICS

ZOGRAFOU CAMPUS

157 73 ATHENS - GREECE

TEL. +3010 772 3009, 772 3032 - FAX: +3010 772 3025

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ II (Ηλεκτρομαγνητισμός I)

2° Εξάμηνο ΣΕΜΦΕ

4 Οκτωβρίου 2005

Διάρκεια: 21/2 ώρες

Διδάσκοντες: K. Ράπτης

N. Τράκας

**ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΘΕΜΑΤΑ
(Χωρίς τη χρήση συγγραμμάτων, βοηθημάτων ή σημειώσεων)**

Θέμα 1°: Μια συμπαγής αφόρτιστη μεταλλική σφαίρα ακτίνας R περιβάλλεται από ομόκεντρο, συμπαγές μεταλλικό κέλυφος εσωτερικής ακτίνας a και εξωτερικής b ($R < a < b$) το οποίο φέρει φορτίο $+q$. (α) Πού και με ποιά πυκνότητα κατανέμεται το φορτίο $+q$ στο κέλυφος; Εμφανίζεται εξ επαγωγής φορτίο στη μεταλλική σφαίρα και αν ναι, πώς κατανέμεται; Δικαιολογήστε τις απαντήσεις σας. (β) Στη συνέχεια τοποθετούμε ίσο φορτίο $+q$ στη σφαίρα. Περιγράψτε τις τυχόν ανακατανομές φορτίου και τις νέες πυκνότητες φορτίου στη σφαίρα και στο κέλυφος. (γ) Με φορτίο $+q$ τόσο στη σφαίρα, όσο και στο κέλυφος υπολογίστε το δυναμικό V στην επιφάνεια της σφαίρας ακτίνας R και στην εξωτερική επιφάνεια του κελύφους ακτίνας b , με σημείο αναφοράς δυναμικού το άπειρο, $V(\infty) = 0$.

Θέμα 2°: Ευθύγραμμη λεπτή ράβδος μήκους L είναι ομοιόμορφα φορτισμένη με συνολικό φορτίο $+q$ (γραμμική κατανομή φορτίου). Υπολογίστε το δυναμικό V που οφείλεται στην κατανομή φορτίου της ράβδου: (α) στην προέκταση της ευθείας της ράβδου και σε απόσταση $x = s$ από το άκρο της και (β) στην κάθετη διεύθυνση και σε απόσταση $y = L$ από το άκρο της ράβδου. Υποθέστε ως σημείο αναφοράς μηδενικού δυναμικού το άπειρο. **Υπόδειξη:** Θεωρήστε το στοιχειόδες δυναμικό $dV = dq/(4\pi\epsilon_0 r)$ σε απόσταση r που οφείλεται στο (σημειακό) φορτίο dq του στοιχειώδους τιμήματος dx της ράβδου. Χρησιμοποιήστε ένα από τα δύο ολοκληρώματα:

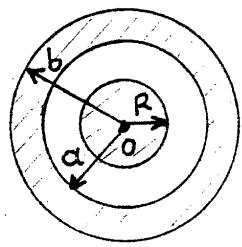
$$\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 + \alpha^2}} = \ln(x + \sqrt{x^2 + \alpha^2}) \quad \text{and} \quad \int \frac{d\theta}{\cos \theta} = \ln\left(\frac{1}{\cos \theta} + \tan \theta\right)$$

Θέμα 3°: Επίπεδη αγώγιμη λωρίδα απείρου μήκους και πλάτους a διαρρέεται ομοιόμορφα από ρεύμα σταθερής έντασης I κατά μήκος της άπειρης διάστασης της. Υπολογίστε: (α) το μαγνητικό πεδίο $B(s)$ (μέτρο και κατεύθυνση) σε ένα σημείο P πάνω στο επίπεδο της λωρίδας και σε απόσταση s από την ακμή AB της λωρίδας και (β) τη μαγνητική ροή Φ μέσω του (συνεπιπέδου με τη λωρίδα) τετραγώνου πλαισίου ΓΔΕΖ ακμής b του οποίου η πλευρά ΓΖ είναι παράλληλη με την ακμή AB της λωρίδας και απέχει απόσταση b απ' αυτήν. Δίνεται το ολοκλήρωμα:

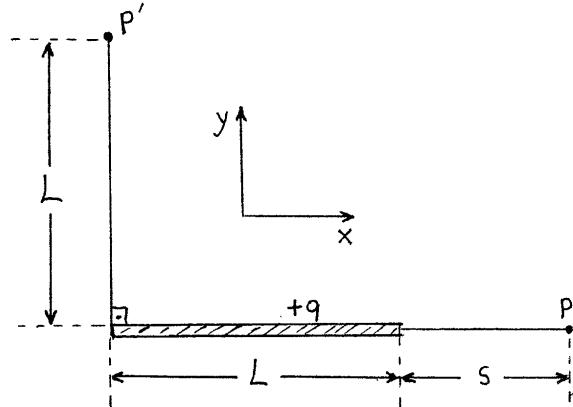
$$\int \ln x \, dx = x \ln x - x$$

Θέμα 4°: Ένα ομοαξονικό καλώδιο αποτελείται από δύο λεπτούς (αμελητέους πάχους) κυλινδρικούς σωλήνες απείρου μήκους ακτίνων a και b ($a < b$) που διαρρέονται από το ίδιο ρεύμα I ομοιόμορφα κατανεμημένο στους αγώγιμους σωλήνες, αλλά με αντίθετες κατευθύνσεις στους δύο σωλήνες. Υπολογίστε: (α) το συνολικό μαγνητικό πεδίο B που οφείλεται στα δύο ρεύματα σε όλα τα σημεία του γώρου ($r < a$, $a < r < b$, $r > b$), (β) τη μαγνητική ενέργεια ανά μονάδα μήκους του καλωδίου κατά (γ) την αυτεπαγωγή του καλωδίου ανά μονάδα μήκους.

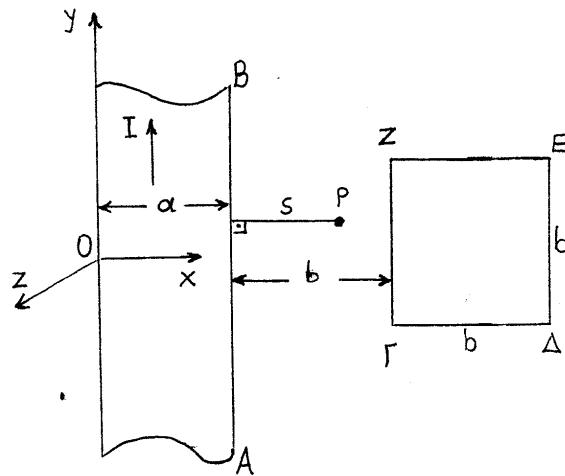

$\Theta_{\text{EFA}} 1^\circ$

$\Theta_{\text{EFA}} 2^\circ$

$\Theta_{\text{EFA}} 4^\circ$

$\Theta_{\text{EFA}} 3^\circ$

